

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра економічної теорії

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність – 051 «Економіка»

Освітня програма/спеціалізація – «Бізнес-економіка»

Статус дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2018, 2019

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегії підприємства» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 20 с.

Розробник

Шевченко Людмила Степанівна – докторка економічних наук,
професорка

Гарант освітньої програми

Шевченко Людмила Степанівна – докторка економічних наук,
професорка

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії

(протокол № 10 від 26 червня 2019 р.)

Дата оновлення – 12 червня 2020 р.

Завідувачка кафедри Л. С. Шевченко

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	7
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	11
5. Теми лекційних і практичних занять.....	12
5.1. Теми лекційних занять.....	12
5.2. Теми практичних занять.....	13
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання	14
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	17

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегії підприємства» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» підготовки бакалаврів спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5,0	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Обов'язкова	Обов'язкова
Модулів – 3		Рік підготовки: 3-й	Рік підготовки: 3-й
Загальна кількість годин - 150	Спеціальність – 051 «Економіка»	семестр 6-й	семестр 6-й
		Лекції 24 год.	Лекції 6 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2-4, самостійної роботи студента - 5-6.	Спеціалізація – «Бізнес-економіка»	Практичні заняття 36 год.	Практичні заняття 6 год.
		Самостійна робота 90 год.	Самостійна робота 138 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових поглядів на роль стратегічного управління соціально-економічними процесами в сучасних бізнес-організаціях, основних умінь і навичок розроблення та реалізації корпоративних, ділових, функціональних і правових стратегій підприємства.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань щодо змісту, потенціалу, технологій та методів стратегування;
- опанування інструментарію стратегічного аналізу, прогнозування та проведення форсайт-досліджень для підприємств;
- оволодіння науковими підходами, практичними методами та прийомами розроблення та реалізації корпоративної стратегії;
- набуття умінь із конкурентної діагностики, розроблення та реалізації конкурентних (ділових) стратегій підприємства;
- формування здатності до функціональної діагностики підприємства, розроблення та реалізації його функціональних стратегій (маркетингової, кадрової, фінансової тощо);

– розвиток умінь із обґрунтування та реалізації інноваційної стратегії підприємства, створення та фінансування інноваційних підприємств (start-up);

– оволодіння практичними методами створення цифрової фірми, розроблення та реалізації цифрової та онлайн стратегій;

– усвідомлення необхідності розроблення та реалізації корпоративної правової стратегії;

– формування soft skills, необхідних у стратегічному менеджменті: уміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, виявляти креативність та особисту відповідальність тощо.

Пререквізити: «Мікроекономіка», «Міжнародна економіка», «Міжнародний бізнес», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Менеджмент», «Маркетинг», «Економіка та фінанси підприємства», «Бізнес-потенціал розвитку підприємства».

Кореквізити: «Економічна безпека підприємства».

Постреквізити: «Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства)».

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

1.	Застосувати фундаментальні знання теорії стратегування для оцінки економічних, управлінських та соціально-політичних чинників розвитку сучасних бізнес-систем.
2.	Здійснити стратегічний аналіз підприємства з наступним моделюванням критичних для нього бізнес-процесів і ризиків.
3.	Пояснити концепцію розроблення корпоративної стратегії підприємства та її новий контекст у XXI столітті.
4.	Визначити ефективність основних моделей стратегічного конкурентного управління підприємством.
5.	Запропонувати заходи з розроблення, оптимізації та балансування функціональних стратегій бізнес-організації.
6.	Інтерпретувати стратегії розвитку бізнесу в умовах глобальних технологічних та економічних змін.
7.	Проаналізувати альтернативи вибору стратегії іноваційного розвитку підприємства.
8.	Спрогнозувати вплив цифровізації економіки на стратегування та вибір бізнес-моделі підприємств, створення цифрових платформ і платформних компаній.
9.	Систематизувати основні прийоми юридичної діагностики бізнес-організації і розроблення корпоративної правової стратегії.
10.	Сформувані власні переконання щодо принципів, методів, цінностей соціально відповідального бізнесу.
11.	Демонструвати soft skills, необхідні у стратегічному менеджменті: уміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, виявляти проблеми в бізнесі, креативність та особисту відповідальність тощо.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених

освітньо-професійною програмою «Бізнес-економіка», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК16. Здатність бути лідером, брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах.

ЗК18. Здатність до креативності у предметно-практичній діяльності.

Спеціальних компетентностей:

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК15. Здатність самостійно розробляти, впроваджувати, супроводжувати бізнес-проекти, виявляти проблеми у бізнес-діяльності та пропонувати способи їх розв'язання.

СК16. Здатність до аналітичної діяльності, спрямованої на економічне обґрунтування сучасних бізнес-стратегій.

Програмних результатів навчання:

ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН25. Уміти аналізувати поведінку економічних агентів і ринків у глобальному середовищі, обирати пріоритети розвитку в умовах глобалізації бізнесу.

ПРН27. Демонструвати базові навички розроблення ефективних бізнес-стратегій з урахуванням ресурсних обмежень, альтернатив вибору та наслідків реалізації на мікро-, мезо- і макрорівнях.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПІДПРИЄМСТВА. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ І МЕТОДИ СТРАТЕГУВАННЯ

Тема 1. Підприємство як об'єкт стратегічного управління. Поняття стратегії та стратегування

Еволюція підприємства (фірми) в історичній перспективі.

Життєвий цикл підприємства (фірми). Розвиток підприємства та його критерії. Види організаційних змін і перетворень: трансакційні і трансформаційні; операційні та стратегічні; еволюційні й радикальні. Розвиток підприємства як спеціальна управлінська діяльність.

Роль стратегічного (довгострокового) мислення та стратегічного управління в бізнесі. Поняття стратегії та стратегування. Основні наукові школи стратегування.

Стратегічний менеджмент і стратегічний бізнес-консалтинг. Сучасні професійні вимоги до стратегічного менеджера. Роль і значення soft skills у стратегічному менеджменті – лідерства, вміння полагоджувати конфлікти, виявляти проблеми в бізнесі, креативності та особистої відповідальності менеджера.

Тема 2. Стратегічний аналіз підприємства

Стратегічний аналіз і діагностика підприємства: сутність, передумови проведення. Джерела інформації для стратегічного аналізу.

Формулювання місії та візії підприємства. Постановка цілей на різних рівнях управління. Види та ієрархія цілей і завдань. «Дерево цілей».

Основні методики аналізу середовища підприємства. Внутрішнє і зовнішнє середовище. Глобальне середовище. SWOT-аналіз. Багатофакторний системний PEST-аналіз та PEEST-аналіз. SPACE-аналіз. Методика СОП. Виявлення проблем підприємства та розроблення комплексу заходів щодо їх розв'язання.

Побудова піраміди стратегій. Застосування основних інструментів реалізації стратегії: тактики, політики, процедур, правил, бюджетів, систем підтримки та винагороджування. Бізнес-моделі та їх роль у реалізації стратегії.

Тема 3. Прогнозування і форсайт-дослідження. Стратегічний форсайт

Середньострокове та довгострокове прогнозування та його роль у стратегічному менеджменті. Види й методи прогнозування. Метод дорожніх карт. Пошукові прогнози.

Форсайт-дослідження: сутність, методика, об'єкти наукового передбачення. Сценарне планування та моделювання. Методики розроблення сценаріїв. Методики оцінки форсайт-досліджень.

Форсайт-менеджмент. Стратегічний форсайт.

Модуль 2. РОЗРОБЛЕННЯ БАЗОВИХ СТРАТЕГІЙ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 4. Розроблення та реалізація корпоративної стратегії. Новий соціальний контекст корпоративної стратегії у XXI столітті

Сутність корпоративної стратегії, її місце в піраміді стратегій. Корпоративні стратегії інтеграції та диверсифікації.

Поняття портфельного аналізу. Вибір «стратегічної зони господарювання» та «стратегічних бізнес-одиниць».

Розроблення стратегій розвитку стратегічних бізнес-одиниць. Застосування в управлінському процесі моделей (матриць): Boston Consulting Group (BCG); General Electric і McKinsey & Company (GE/McKinsey); Г. Гінтерхубера; Ч. В. Хофера і Д. Шендель; І. Ансофа та ін.

Новий соціальний контекст корпоративної стратегії у XXI столітті. «Капіталізм стейкхолдерів». Соціальна корпоративна відповідальність бізнесу. Соціальне підприємництво. Інтелектуальне волонтерство.

Тема 5. Розроблення та реалізація конкурентних (ділових) стратегій підприємства

Поняття конкуренції, конкурентних переваг і конкурентоспроможності підприємства. Джерела конкурентних переваг підприємств у XXI столітті.

Конкурентна діагностика підприємства та її складові. Типологія конкурентів. «5 сил конкуренції» М. Портера. Обґрунтування конкурентної ситуації в галузі і на ринку та типу конкуренції. Оцінка ринкової частки підприємства та монополізму на ринках. Загальна частка чотирьох перших фірм ринку (чотиричастковий показник концентрації). Індекс Герфіндаля (Herfindahl Index). Модифікований індекс Герфіндаля-Гіршмана (Herfindahl-Hirschman Index). Індекс Розенблюта. Індекс монопольної влади (індекс Лернера).

Здійснення комплексної оцінки конкурентоспроможності підприємства за показниками динаміки господарської діяльності.

Розроблення та реалізація конкурентної стратегії. Наступальна та оборонна стратегії. Стратегії випередження, блокування, кооперації. Теорії «багряного» та «блакитного» океанів В. Ч. Кіма і Р. Моборн: сутність, порівняльний аналіз, досвід застосування в бізнес-організаціях.

Тема 6. Розроблення та реалізація маркетингової стратегії підприємства

Поняття функціональної стратегії підприємства (бізнес-організації). Сучасна концепція маркетингу. Стратегічний та операційний маркетинг.

Сутність і види маркетингових стратегій. Взаємозв'язок маркетингової стратегії з корпоративною стратегією. Стратегії вибору цільового ринку.

Маркетингові стратегії відповідно до складових комплексу маркетингу: товарна стратегія; цінова стратегія; стратегія розповсюдження товарів; стратегія просування.

Матриця І. Ансоффа «можливості по товарах/ринках» і відповідні їй стратегії: стратегія проникнення на ринок; стратегія розвитку ринку; стратегія виведення на ринок нових продуктів (послуг); стратегія диверсифікації. Стратегічне позиціонування бізнес-організацій на ринку.

Тема 7. Розроблення та реалізація кадрової стратегії підприємства

Поняття «персонал» і «кадри». Аудит персоналу як початкова стадія розроблення кадрової стратегії підприємства.

Взаємозв'язок кадрової стратегії з життєвим циклом працівника в організації, життєвим циклом підприємства та корпоративною стратегією. Діяльність підприємства на внутрішньому та зовнішніх ринках праці.

Види кадрових стратегій: стратегія розвитку персоналу; стратегія збереження персоналу; стратегія скорочення чисельності персоналу. Стратегія командоутворення.

Тема 8. Розроблення та реалізація фінансової стратегії підприємства

Поняття фінансової стратегії. Взаємозв'язок фінансової стратегії з корпоративною стратегією.

Фінансовий аналіз як основа розроблення ефективної фінансової стратегії підприємства. Роль фінансової стратегії у забезпеченні фінансової стійкості, платоспроможності, ліквідності та рентабельності підприємства.

Оцінка вартості бізнесу.

Стратегічне балансування діяльності підприємства: управління за цілями (Management by Objectives); управління результативністю (Performance Management). Система збалансованих показників (Balanced ScoreCard). Система показників відповідальності (Accountability ScoreCard).

Тема 9. Розроблення та реалізація міжнародної стратегії підприємства

Особливості виходу підприємства на міжнародні ринки та інтернаціоналізації його стратегії. Етапи інтернаціоналізації. Поняття і типи міжнародних/глобальних стратегій підприємства.

Стратегії міжнародної конкуренції М. Портера.

Стратегії професійного (ділового) партнерства. Міжнародні асоціації, ділові мережі та міжнародні стратегічні альянси підприємств.

Модуль 3. СУЧАСНІ НАПРЯМИ, МЕТОДИ Й ТЕХНОЛОГІЇ СТРАТЕГУВАННЯ

Тема 10. Розроблення та реалізація інноваційної стратегії підприємства

Інновації і креативність. Дизайнерське мислення та його роль в інноваційному розвитку. Концепція «підривних інновацій» та «дилема

інноватора» К. Крістенсена. Концепція «творчого руйнування» Р. Фостера і С. Каплан.

Інноваційна діагностика підприємства. Критерії вибору базової стратегії інноваційного підприємства. Стратегія забезпечення технологічного лідерства. Імітаційна стратегія інноваційного підприємства. Стратегії наслідування лідера, копіювання дій лідера, удосконалення. Венчурна стратегія інноваційного підприємства.

Проектна стратегія інноваційного підприємств. Експертиза інноваційних проєктів: цілі, види, методи і завдання на різних стадіях проєкту. Аналіз ризиків інноваційного проєкту та методи управління ними. Методи вибору оптимального проєкту. Сучасні технології фінансування інноваційних проєктів. Методологічні особливості, принципи та методи оцінки ефективності інноваційних проєктів.

Стартап як інноваційний проєкт та новостворена компанія: поняття, види, стадії і стратегії розвитку. Бізнес-моделі стартапів: обґрунтування вибору. Основні інвестори стартапів в Україні: бізнес-інкубатори, бізнес-акселератори, бізнес-ангели, венчурні фонди, краудфандингові компанії.

Тема 11. Цифрова стратегія підприємства. Платформний бізнес і платформна стратегія

Цифрова трансформація бізнесу. Особливості переходу до цифрових бізнес-моделей.

Сутність та відмінності цифрових і онлайн стратегій підприємств. Формування цифрової фірми. Перебудова системи управління цифровою організацією. Директор із цифрових технологій / головний цифровий директор (CDO) та його функції.

Цифрові платформи і платформні організації. Типологія цифрових платформ. Бізнес-моделі платформних компаній.

Тема 12. Розроблення та реалізація правової стратегії підприємства

Юридична діагностика підприємства. Розроблення правової стратегії підприємства. Основні типи правової стратегії.

Основні юридичні інструменти реалізації правової стратегії. Due diligence: сутність, мета, актуальні напрями.

Compliance: сутність, сфери застосування, взаємозв'язок із ризик-менеджментом. Антикорупційний compliance.

Forensic: сутність, виявлення причин ключових господарських ризиків, аналіз та врегулювання фінансово-правових спорів та інших конфліктних ситуацій, які виникають між діловими партнерами. Поняття forensic-аудиту.

Investor relations. Організація взаємодії з інвесторами. Упередження недружнього збагачення учасників інвестиційного проєкту.

Government relations. Взаємодія з органами державної влади в процесі реалізації підприємницьких проєктів. Організація роботи і функції GR-менеджера.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

Тема навчальної дисципліни	Обсяг у годинах							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
		Л	ПЗ	СРС		Л	ПЗ	СРС
Модуль 1. Стратегічний аналіз підприємства. Загальні принципи і методи стратегування.								
1. Підприємство як об'єкт стратегічного управління. Поняття стратегії та стратегування.	8	2	2	4	8			8
2. Стратегічний аналіз підприємства.	14	2	4	8	14	2	2	10
3. Прогнозування і форсайт-дослідження. Стратегічний форсайт.	8	2	4	2	8			8
<i>Разом</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>10</i>	<i>14</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>26</i>
Модуль 2. Розроблення базових стратегій підприємства.								
4. Розроблення та реалізація корпоративної стратегії. Новий соціальний контекст корпоративної стратегії у XXI столітті.	22	2	4	16	22	2		20
5. Розроблення та реалізація конкурентних (ділових) стратегій підприємства.	20	2	4	14	20		2	18
6. Розроблення та реалізація маркетингової стратегії підприємства.	12	2	2	8	12			12
7. Розроблення та реалізація кадрової стратегії підприємства.	12	2	2	8	12			12
8. Розроблення та реалізація фінансової стратегії підприємства.	12	2	2	8	12			12
9. Розроблення та реалізація міжнародної стратегії підприємства.	12	2	4	6	12			12
<i>Разом</i>	<i>90</i>	<i>12</i>	<i>18</i>	<i>60</i>	<i>90</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>86</i>
Модуль 3. Сучасні напрями, методи й технології стратегування.								
10. Розроблення та реалізація інноваційної стратегії підприємства.	12	2	4	6	12	2		10
11. Цифрова стратегія підприємства. Платформний бізнес і платформна стратегія.	8	2	2	4	8			8
12. Розроблення та реалізація	10	2	2	6	10		2	8

правової стратегії підприємства.								
<i>Разом</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>8</i>	<i>16</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>26</i>
Усього годин / кредитів ECTS	150 / 5,0	24	36	90	150 / 5,0	6	6	138

5. Теми лекційних і практичних занять

5.1. Теми лекційних занять

Темі навчальної дисципліни	Темі лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Стратегічний аналіз підприємства. Загальні принципи і методи стратегування.			
1. Підприємство як об'єкт стратегічного управління. Поняття стратегії та стратегування.	1. Підприємство як об'єкт стратегічного управління. Поняття стратегії та стратегування.	2	
2. Стратегічний аналіз підприємства.	2. Стратегічний аналіз підприємства.	2	2
3. Прогнозування і форсайт-дослідження. Стратегічний форсайт.	3. Прогнозування і форсайт-дослідження. Стратегічний форсайт.	2	
Модуль 2. Розроблення базових стратегій підприємства.			
4. Розроблення та реалізація корпоративної стратегії. Новий соціальний контекст корпоративної стратегії у XXI столітті.	4. Розроблення та реалізація корпоративної стратегії. Новий соціальний контекст корпоративної стратегії у XXI столітті.	2	2
5. Розроблення та реалізація конкурентних (ділових) стратегій підприємства.	5. Розроблення та реалізація конкурентних (ділових) стратегій підприємства.	2	
6. Розроблення та реалізація маркетингової стратегії підприємства.	6. Розроблення та реалізація маркетингової стратегії підприємства.	2	
7. Розроблення та реалізація кадрової стратегії підприємства.	7. Розроблення та реалізація кадрової стратегії підприємства.	2	
8. Розроблення та реалізація фінансової стратегії підприємства.	8. Розроблення та реалізація фінансової стратегії підприємства.	2	
9. Розроблення та реалізація міжнародної стратегії підприємства.	9. Розроблення та реалізація міжнародної стратегії підприємства.	2	
Модуль 3. Сучасні напрями, методи й технології стратегування.			
10. Розроблення та реалізація інноваційної стратегії підприємства.	10. Розроблення та реалізація інноваційної стратегії підприємства.	2	2

11. Цифрова стратегія підприємства. Платформний бізнес і платформна стратегія.	11. Цифрова стратегія підприємства. Платформний бізнес і платформна стратегія.	2	
12. Розроблення та реалізація правової стратегії підприємства.	12. Розроблення та реалізація правової стратегії підприємства.	2	
Усього		24	6

5.2. Теми практичних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Стратегічний аналіз підприємства. Загальні принципи і методи стратегування.			
1. Підприємство як об'єкт управління. Поняття стратегії та стратегування.	1. Підприємство як об'єкт стратегічного управління. Поняття стратегії та стратегування.	2	
2. Стратегічний аналіз підприємства.	2.1. Стратегічний аналіз і діагностика підприємства. Вибір стратегічних орієнтирів розвитку підприємства.	2	2
	2.2. Аналіз середовища підприємства. Побудова піраміди стратегій.	2	
3. Прогнозування і форсайт-дослідження. Стратегічний форсайт.	3. Прогнозування і форсайт-дослідження. Стратегічний форсайт.	2	
	Колоквіум	2	
Модуль 2. Розроблення базових стратегій підприємства.			
4. Розроблення та реалізація корпоративної стратегії. Новий соціальний контекст корпоративної стратегії у XXI столітті.	4.1. Корпоративна стратегія та її види. Портфельний аналіз підприємства як бізнес-організації.	2	
	4.2. Матричний аналіз основних господарських процесів підприємства.	2	
5. Розроблення та реалізація конкурентних (ділових) стратегій підприємства.	5.1. Конкуренція і конкурентоспроможність підприємства.	2	2
	5.2. Конкурентна діагностика підприємства. Конкурентні стратегії підприємства.	2	
6. Розроблення та реалізація маркетингової стратегії підприємства.	6. Розроблення та реалізація маркетингової стратегії підприємства.	2	
7. Розроблення та реалізація кадрової стратегії підприємства.	7. Розроблення та реалізація кадрової стратегії підприємства.	2	
8. Розроблення та реалізація	8. Розроблення та реалізація	2	

фінансової стратегії підприємства.	фінансової стратегії підприємства.		
9. Розроблення та реалізація міжнародної стратегії підприємства.	9. Розроблення та реалізація міжнародної стратегії підприємства.	2	
	Колоквіум	2	
Модуль 3. Сучасні напрями, методи й технології стратегування			
10. Розроблення та реалізація інноваційної стратегії підприємства.	10.1. Інновації і креативність. Інноваційна діагностика підприємства.	2	2
	10.2. Розроблення та реалізація інноваційної стратегії бізнес-організації.	2	
11. Цифрова стратегія фірми. Платформний бізнес і платформна стратегія.	11. Цифрова стратегія фірми. Платформний бізнес і платформна стратегія.	2	
12. Розроблення та реалізація правової стратегії фірми.	12. Розроблення та реалізація правової стратегії фірми.	2	
Усього		36	6

6. *Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Стратегії підприємства» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких *засобів*: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист реферату за ініціативи студента, peer review, контрольна робота.

У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирьохбальною шкалою (0, 3, 4, 5). За результатами практичних занять із кожного з трьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка – 5 балів), що включається до підсумкової оцінки знань;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на колоквіумах. Проводяться два колоквіуми. Максимальна оцінка з кожного колоквіуму становить 10 балів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів з дисципліни є іспит, що оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25

балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль					Самостійна робота студентів	Підсумковий контроль Іспит	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття			Колоквіуми				
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2			
max 5	max 5	max 5	max 10	max 10	max 5	max 60	max 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Стратегії підприємства»

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	9	Результати опрацювання матеріалу високі, але незначна кількість несуттєвих помилок.
	8	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	7	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	6	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 5	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	4	У роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	3	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	2	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	1	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою

		кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.
Іспит	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в інноваційних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для у практичній роботі.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки і суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань до їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Стратегії підприємства»

виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Нормативно-правові акти.

Господарський кодекс України від 16. 01. 2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № №18 -22. Ст. 144. Дата оновлення: 06.01. 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/card6> (дата звернення: 03.05.2020).

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356. Дата оновлення: 28.02. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 03.05.2020).

Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР. *Відомості Верховної ради*. 1996. № 36. Ст. 164. Дата оновлення: 12.11.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 03.05.2020).

Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 12. Ст. 64. Дата оновлення: 19.09.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14> (дата звернення: 03.05.2020).

Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 47. Ст. 646. Дата оновлення: 08.06.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення: 03.05.2020).

Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 36. Ст. 266. Дата оновлення:

16.10.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 03.05.2020).

7.2. Література

Основна література

Шевченко Л. С. Конкурентное управление: учеб. пособие. Харьков: Эспада, 2004. 520 с.

Шевченко Л. С. Корпоративна правова стратегія: сутність, типи, особливості реалізації. *Економічна теорія та право*. 2019. № 1 (36). С. 104-120. DOI: <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2019-36-1-104>

Шевченко Л. С. Оцінка конкурентоспроможності підприємства. *Економіка підприємства*: навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2014. Розділ 10. С. 168-185.

Шевченко Л. С. Соціальний контекст ведення бізнесу у XXI столітті: роздуми після дискусії на III Харківському міжнародному юридичному форумі, 24-28 вересня 2019 р. *Економічна теорія та право*. 2019. № 3 (38). С. 79-94. DOI: <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2019-38-3-79>.

Шевченко Л. С. Стратегічний бізнес-консалтинг: навч. посіб. Харків: Право, 2019. 302 с.

Шевченко Л. С. Стратегічний інноваційний менеджмент: навч. посіб. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 155 с. URL:

Шевченко Л. С. Стратегічний менеджмент і стратегічне планування діяльності організації. *Менеджмент*: навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2013. Розділ 5. С. 54-82. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2013/Menedgment_2013.pdf (дата звернення: 12.06.2020).

Шевченко Л. С., Торкатюк В. И., Кизим Н. А., Шутенко А. Л. Конкурентная диагностика фирмы: концепция, содержание, методы: моногр. Харьков: ИД «ИНЖЕК», 2008. 240 с.

Додаткова література

Березін О. В., Безпарточний М. Г. Стратегія підприємства: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2010. 224 с.

Ігнат'єва І. А. Стратегічний менеджмент: підруч. Київ: Каравела, 2015. 464 с.

Кім В. Ч., Моборн Р. Стратегія Блакитного Океану. Як створити беззмарний ринковий простір і позбутися конкуренції. Київ: Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 384 с.

Кусумано М. А., Йоффі Д. Б. Стратегії геніїв. П'ять найважливіших уроків від Білла Гейтса, Енді Гроува та Стіва Джобса. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. 256 с.

Марченко О. С. Бізнес-консалтинг: навч. посіб. Харків: Право, 2019. 204 с.

Скриль В. В. Бізнес-моделі підприємства: еволюція та класифікація. *Економіка і суспільство*. 2016. № 7. С. 490-497. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/7_ukr/82.pdf

Стратегічне управління: навч. посіб. Для студентів усіх форм навчання напряму 6.030601 «Менеджмент» / Гевко О. Б., Шведа Н. М. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2016. 152 с.

Стратегічний менеджмент: навч. посіб. / за заг. ред. Бутка М. П. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 376 с.

Шваб К. Четверта промислова революція. Формуючи четверту промислову революцію. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. 416 с.

7.3. Інтернет-ресурси.

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.

Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Світового банку.
URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт «Мережа аналітичних центрів України».
URL: <http://www.intellect.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Journal website «Journal of Economic Theory».
URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-economic-theory> (дата звернення: 12.06.2020).

7.4. СЕНМК.

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри економічної теорії.
URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=149:kafedra-ekonomichnoi-teorii&Itemid=151.

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Передплачено доступ до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).